

Էդիկ Բաղդասարյան

Էդիկ Բաղդասարյան

**Հայ Պետականության
Պատմություն**

7 հատորով

Հատոր I

ISBN : 978-0-9916976-9-4

WWW.Edic-Baghdasarian.com

Տորոնտո - 2013

ՀՊՊ	1	Հատոր 1
-----	---	---------

Էդիկ Բաղդասարյան

**Շայոց Պետականության
Պատմության**

Պայծառ ու մռայլ էջերը

Շնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը

7 հատորով

Հատոր 1

2013

Տորոնտո – Կանադա

Բովանդակություն

Ներածական.....	7
Ծագումը.....	16
Նախնադարյան համայնքը Հայաստանում.....	22
Հնագույն հիշատակությունը Հայաստանի եւ Հայերի մասին.....	27
Հայ Ժողովրդի կազմավորումը.....	33
Վանի Արարատյան Թագավորությունը.....	45
Տուշպա մայրաքաղաքի հիմնադրումը.....	50
ՄԵՆՈՒԱՅԻ ԶՐԱՆՑՔԻ ԾԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	52
ԲՈՒԺԱՐԱՆԻ ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ.....	54
Էրեբունի բերդ-քաղաքի հիմնադրումը.....	55
ԱՐԳԻՇՏԻՒՆԻԼԻ ՔԱՂԱՔԻ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒՄԸ.....	59
Ավանդություններ Հայ Ժողովրդի ծագման մասին.....	71
1- Հայկական ավանդություն.....	71
2- Հունական առասպելը Հայ Ժողովրդի ծագման մասին	74
3- Վրացական ավանդությունը Հայ Ժողովրդի ծագման մասին	76
4- Աստվածաշունչը Արարատյան թագավորության եւ Հայկական առաջին պետական կազմավորումների մասին	78
5 –Ծահնամեն եւ հայերը.....	80
6 – Հայ-ասորական հարաբերությունները եւ հայկական առաջին պետական կազմավորումը ըստ Մոսվսես Խորենացու.....	81
Հասարակական-Քաղաքական եւ ռազմական կարգը Արարատյան թագավորության ժամանակաշրջանում.....	84
ԵՐՎԱՆԴՈՒՆԻՆԵՐԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	88

ՀՊՊ	4	Հատոր 1
ա-Առաջին ապստամբություն		108
բ- Երկրորդ ապստամբություն.....		109
գ- Երրորդ ապստամբություն		110
դ- Չորրորդ ապստամբություն.....		111
ե- Հինգերորդ ապստամբություն		113
Արտաշեսյան հարստությունը.....		134
Հին Հայաստանի հասարակական-տնտեսական կարգը, պետական կառուցվածքը.....		163
Հայաստանը Հայ Արշակունիների ժամանակ.....		168
Հայաստանի Արշակունի թագավորները.....		177
301 եւ 405 թվականների ճակատագրական իրադարձությունների նշանակությունը Հայ ժողովրդի պատմության մեջ.....		202
Նախարարական տները ըստ Գահնամակի.....		205
Գ Ա Հ Ն Ա Մ Ա Կ		205
Արշակունյաց Հայաստանի ուզմ. ուժերն ըստ Ջորանամակի.....		209
Զ Ո Ր Ա Ն Ա Մ Ա Կ.....		210
Մարզպանական Հայաստանը 5-7 դարերում.....		214
Հայ մարզպաններ.....		252
Բյուզանդական Հայաստանը 4-7 դարերում.....		256
Հայ Ժողովրդի ընդլզումները կայսրության դեմ.....		263
Հասարակական-Տնտեսական հարաբերությունները վաղ ֆեոդալական ժամանակաշրջանում.....		267
Հայաստանը Արաբական Խալիֆայության տիրապետության ներքո 7-9 դարերում.....		271
ՀԱՅՈՑ ԻՇԽԱՆՆԵՐ.....		284
Հասարակական շարժումները 3-9 դարերում.....		288

ՀՊՊ	5	Հատոր 1
1- Մանիքություն.....	288	
2-Մժղենականներ	289	
3-Անապատականներ	290	
4-Բորբորիտներ.....	291	
5- Պավլիկյաններ.....	291	
6-Մարկիոնի ուսմունքը.....	293	
7-Բաբելյաններ.....	294	
8- Թոնդրակյաններ.....	295	
Բագրատունյաց թագավորությունը 9-11 դդ.....	297	
Հայկական այլ իշխանություններ եւ ամիրայություններ		
Բագրատունիների գերակայության ներքո.....	307	
Ա- Վասպուրականի թագավորությունը	307	
Բ- Անձեւացյաց իշխանություն.....	311	
Գ - Մոկաց իշխանություն	312	
Դ- Տարոնի Բագրատունիների իշխանությունը	313	
Ե- Արցախի իշխանությունը	315	
Զ - Աղվանից թագավորությունը	321	
Է - Համշենի (Համամաշեն) իշխանություն	324	
Ը - Կարսի (Վանանդի) թագավորությունը.....	330	
Թ- Տաթևի կյուրապաղատություն.....	336	
Ժ- Կյուրիկյանների թագավորությունը.....	338	
ԺԱ - Սյունիքի թագավորությունը.....	342	
ԺԲ - Վրաց Բագրատունիների իշխանությունը.....	347	
ԺԳ - Խաչենի իշխանությունը	349	
Իշխանական տոհմաձառեր.....	353	
ԺԴ - Այլ իշխանություններ.....	359	

ՀՊՊ	6	Հատոր 1
Ծիղբք (Ծողբաց իշխանություն)		359
Ծանարաց (Կախեթի) քորեպիսկոպոսություն		359
Կղարջքի կուրապաղատություն		362
Վիրք		365
Սամցխեի իշխանություններ.....		368
Լիպարիտ Բաղվաշի իշխանություն		369
Աբխազաց թագավորություն.....		370
ԺԴ - Հայաստանի Հյուսիս-Արեւմտյան գավառները		375